

I vejledningen om bedre ressourceanvendelse i ældresektoren opfordredes kommunerne til at overveje sammensætningen af de foranstaltninger, der stilles til rådighed for de ældre, og til at bremse den standardglidning, der igennem en årrække er konstateret på området. Særligt opfordredes kommuner, som i forhold til deres ældrebefolknings størrelse og aldersfordeling har et samlet personaleforbrug, der ligger væsentligt over landsgennemsnittet, til at undlade at gennemføre forbedringer af personalestandarder. Endelig opfordredes kommunalbestyrelserne til på ny at overveje foreliggende plejehjemsprojekter med henblik på, om projektet er nødvendigt at gennemføre, set i lyset af den pågældende kommunes samlede vifte af ældretilbud, eller om der måske er mere brug for alternative boligtilbud eller støtte i eget hjem.

Da vejledningen fremkom til kommunerne i august-september 1980, nåede den ikke at få selvstændig indflydelse på de kommunale budgetter for 1981 eller på udbygningsplanlægningen for 1981-86. Ligeledes anses vejledningens mulighed for at have haft indflydelse på ressource-tællingen i januar 1981 for at være begrænset.

Udviklingen i personaleantallet ved plejehjemmene har været kraftigt stigende i perioden 1979-81, og vil i perioden 1981-86 fortsat stige ifølge udbygningsplanerne for 1981-86.

Et første egentligt fingerpeg for, i hvilket omfang intentionerne i vejledningen følges, kan antageligt fremgå af de kommunale og amtskommunale udbygningsplaner for perioden 1982-87, der vil indgå til socialstyrelsen i efteråret 1981, og af den sociale ressource-tælling i januar 1982. Resultatet af styrelsens gennemgang og analyser af de (amts)kommunale planer vil foreligge i løbet af foråret.

I cirkulæreskrivelse af 31. oktober 1980 har socialministeriet henstillet, at indskrivningen i daginstitutioner fra 1. januar 1981 søges forøget med indtil 10 pct., hvor det er muligt.

Henstillingen har ikke til formål at fremkalde besparelser, men at forkorte ventelisterne. I det omfang merindskrivningen gennemføres, vil personaleforbruget pr. plads formindskes.

Ifølge udbygningsplanerne 1981-86 planlægges der personalemæssigt ingen standardforbedringer i planperioden. Stigningen i personaletal planlægges at svare til stigningen i antallet af pladser inden for de enkelte institutionstyper. Den tendens til stigninger i personalestan-darden, som har kunnet konstateres fra ressource-tælling til ressource-tælling synes nu bremset. Fra januar 1979 til januar 1980 udgjorde væksten 5,5 pct., medens væksten fra 1980 til 1981 kun var 0,4 pct., jfr. Budgetredegørelse 1981.

Det kan endnu ikke opgøres, i hvilket omfang kommunalbestyrelserne har fulgt henstillin-gen om merindskrivning. Et første grundlag for et skøn herover vil antageligt først kunne fremgå i forbindelse med socialstyrelsens gennemgang af de sociale udbygningsplaner.

Ad § 15.04. Socialstyrelsen m. v.

Spørgsmål 17:

I sammenhæng med det foran som nr. 1 stillede spørgsmål ønskes ministerens kommenta-rer til følgende problemstilling:

Afgørelsen af, hvorvidt et barn skal have »almindelig« eller vidtgående specialundervis-ning, beror på et skøn i hvert enkelt tilfælde på grundlag af handicappets sværhedsgrad. I skønnet kan også indgå en vurdering af størrelsen af udgifterne ved den nødvendige special-undervisning.

Kommunens udgift vil i almindelighed være lavest, når et barn modtager vidtgående specialundervisning. Ved et valg mellem de to undervisningsformer, kan det derfor være mest fordelagtigt for kommunerne at henvise til vidtgående specialundervisning i amtskommunalt regie. Da endvidere den centralt fastsatte takst er landsdækkende, bevirker kommunale forskelle i udgifterne til almindelig specialundervisning, at de økonomiske fordele ved at skubbe udgifterne over på amtskommunerne varierer meget mellem kommunerne.

Forskelle i statens refusioner på kommunale ydelser, der kan erstatte hinanden, åbner således mulighed for, at udgifterne kan væltes over på staten, og det kan indebære dispositio-ner, der ikke hvirer på samfundsøkonomiske hensyn.